

$$\sim ((C \rightarrow (B \rightarrow \sim A)) \ \& \\ (A \rightarrow (B \rightarrow C)))$$

Svar till KS2 i Logik för D1, 26 april 2006

**A1)**

1. "Inte alla som kväker är grodor",  
dvs "Det är inte så att, för alla  $x$ , om  $x$  kväker så är  $x$  en groda",  
så svar:  $\sim \forall x (Kx \rightarrow Gx)$ .
2. "Tjatte är lugn bara om minst en groda kväker",  
dvs " $Lt$  bara om det finns  $x$  så att  $Gx$  och  $Kx$ ",  
[minns att " $\neg p$ " bara om " $\neg q$ " översätts " $p \rightarrow q$ "]  
så svar:  $Lt \rightarrow \exists x (Gx \ \& \ Kx)$ .
3. "Alla grodor som är lugna kväker",  
dvs "För alla  $x$ , om  $x$  är en groda och  $x$  är lugn, kväker  $x$ ",  
så svar:  $\forall x ((Gx \ \& \ Lx) \rightarrow Kx)$  eller, ekvivalent,  $\forall x (Gx \rightarrow (Lx \rightarrow Kx))$ .

**B1)**

1. "Alla trastar som är glada sjunger",  
dvs "För alla  $x$ , om  $x$  är en trast och  $x$  är glad, sjunger  $x$ ",  
så svar:  $\forall x ((Tx \ \& \ Gx) \rightarrow Sx)$  eller, ekvivalent,  $\forall x (Tx \rightarrow (Gx \rightarrow Sx))$ .
2. "Fnatte är glad bara om minst en trast sjunger",  
dvs " $Gf$  bara om det finns  $x$  så att  $Tx$  och  $Sx$ ",  
[minns att " $\neg p$ " bara om " $\neg q$ " översätts " $p \rightarrow q$ "]  
så svar:  $Gf \rightarrow \exists x (Tx \ \& \ Sx)$ .
3. "Inte alla som sjunger är trastar",  
dvs "Det är inte så att, för alla  $x$ , om  $x$  sjunger så är  $x$  en trast",  
så svar:  $\sim \forall x (Sx \rightarrow Tx)$ .

**A2)** Vi söker en tolkning som visar att  $\exists x \sim Kx$ ,  $\forall x (Fx \vee Kx) \not\models \exists x (Fx \leftrightarrow Kx) \rightarrow \exists x \sim Fx$ ,  
dvs en tolkning som ger sentenserna till vänster sanningsvärdet 1 och sentensen till höger  
sanningsvärdet 0. Men implikationen är falsk precis om  $\exists x (Fx \leftrightarrow Kx)$  är sann och  $\exists x \sim Fx$   
är falsk. Det senare innebär att  $F$  i den sökta tolkningen skall vara sann i hela domänen,  
dvs  $\text{Ext}(F) = D$ .

I så fall är  $\forall x (Fx \vee Kx)$  också sann (som önskat) och  $\exists x \sim Kx$ ,  $\exists x (Fx \leftrightarrow Kx)$  sanna ger  
precis att  $K$  skall vara falsk för något element och sann för något, dvs  $\text{Ext}(K) \neq D, \emptyset$ .

Vi leds till tolkningen  $\begin{array}{c} F \quad K \\ \alpha \left[ \begin{array}{cc} + & + \\ + & - \end{array} \right] \quad \beta \end{array}$  dvs  $D = \{\alpha, \beta\}$ ,  $\text{Ext}(F) = D$ ,  $\text{Ext}(K) = \{\alpha\}$

Den visar den önskade  $\not\models$ , ty i den gäller att

- $\exists x \sim Kx$  är **sann**, ty  $\sim Kb$  är sann, ty  $Kb$  är falsk, ty  $\beta \notin \text{Ext}(K)$
- $\forall x (Fx \vee Kx)$  är **sann**, ty  $Fa \vee Ka$  och  $Fb \vee Kb$  är båda sanna,  
ty  $Fa$  och  $Fb$  är båda sanna, ty  $\alpha, \beta \in \text{Ext}(F)$
- $\exists x (Fx \leftrightarrow Kx) \rightarrow \exists x \sim Fx$  är **falsk**,  
ty  $\exists x (Fx \leftrightarrow Kx)$  är sann, ty  $Fa \leftrightarrow Ka$  är sann,  
ty  $Fa$  och  $Ka$  är båda sanna, ty  $\alpha \in \text{Ext}(F), \text{Ext}(K)$   
och  $\exists x \sim Fx$  är falsk, ty  $\sim Fa$  och  $\sim Fb$  är båda falska,  
ty  $Fa$  och  $Fb$  är båda sanna, ty  $\alpha, \beta \in \text{Ext}(F)$

**B2)** Vi söker en tolkning som visar att  $\exists x \sim Gx, \exists x (Hx \leftrightarrow Gx) \not\vdash \forall x (Hx \vee Gx) \rightarrow \exists x \sim Hx$ , dvs en tolkning som ger sentenserna till vänster sanningsvärdet 1 och sentensen till höger sanningsvärdet 0. Men implikationen är falsk precis om  $\forall x (Hx \vee Gx)$  är sann och  $\exists x \sim Hx$  är falsk. Det senare innebär att  $H$  i den sökta tolkningen skall vara sann i hela domänen, dvs  $\text{Ext}(H) = D$ .

I så fall är  $\forall x (Hx \vee Gx)$  sann (som önskat) och  $\exists x \sim Gx, \exists x (Hx \leftrightarrow Gx)$  sanna ger precis att  $G$  skall vara falsk för något element och sann för något, dvs  $\text{Ext}(G) \neq D, \emptyset$ .

Vi leds till tolkningen  $\alpha \begin{array}{c} G & H \\ \hline + & + \\ - & + \end{array}$  dvs  $D = \{\alpha, \beta\}$ ,  $\text{Ext}(G) = \{\alpha\}$ ,  $\text{Ext}(H) = D$

Den visar den önskade  $\not\vdash$ , ty i den gäller att

- $\exists x \sim Gx$  är **sann**, ty  $\sim Gb$  är sann, ty  $Gb$  är falsk, ty  $\beta \notin \text{Ext}(G)$
- $\exists x (Hx \leftrightarrow Gx)$  är **sann**, ty  $Ha \leftrightarrow Ga$  är sann,  
ty  $Ha$  och  $Ga$  är båda sanna, ty  $\alpha \in \text{Ext}(G), \text{Ext}(H)$
- $\forall x (Hx \vee Gx) \rightarrow \exists x \sim Hx$  är **falsk**,  
ty  $\forall x (Hx \vee Gx)$  är sann, ty  $Ha \vee Ga$  och  $Hb \vee Gb$  är sanna,  
ty  $Ha$  och  $Hb$  är båda sanna, ty  $\alpha, \beta \in \text{Ext}(H)$   
och  $\exists x \sim Hx$  är falsk, ty  $\sim Ha$  och  $\sim Hb$  är båda falska,  
ty  $Ha$  och  $Hb$  är båda sanna, ty  $\alpha, \beta \in \text{Ext}(H)$

**A3)** Vi skall visa att  $\exists x (Gx \& \sim Hx), \forall x (Gx \rightarrow Lx) \vdash \sim \forall x (Lx \rightarrow Hx)$ .

Idé: För att visa negationen gör vi antagandet  $\forall x (Lx \rightarrow Hx)$  och försöker visa  $\perp$ . För en senare  $\exists E$  antas  $Ga \& \sim Ha$ , så både  $Ga$  och  $\sim Ha$ , den förra ger med  $Ga \rightarrow La$  och  $La \rightarrow Ha$   $Ha$ , så  $\perp$ .

1	(1)	$\exists x (Gx \& \sim Hx)$	premiss
2	(2)	$\forall x (Gx \rightarrow Lx)$	premiss
3	(3)	$\forall x (Lx \rightarrow Hx)$	antagande
4	(4)	$Ga \& \sim Ha$	antagande
2	(5)	$Ga \rightarrow La$	2 $\forall E$
4	(6)	$Ga$	4 $\& E$
2,4	(7)	$La$	5,6 $\rightarrow E$
3	(8)	$La \rightarrow Ha$	3 $\forall E$
2,3,4	(9)	$Ha$	8,7 $\rightarrow E$
4	(10)	$\sim Ha$	4 $\& E$
2,3,4	(11)	$\perp$	10,9 $\sim E$
1,2,3	(12)	$\perp$	1,4,11 $\exists E$ [a inte i (1),(11),(2),(3)]
1,2	(13)	$\sim \forall x (Lx \rightarrow Hx)$	3,12 $\sim I$

Sentensen på rad 13 beror bara av premisserna på raderna 1 och 2. Saken är klar!

**B3)** Vi skall visa att  $\forall x (Fx \rightarrow Kx), \exists x (Lx \& \sim Kx) \vdash \sim \forall x (Lx \rightarrow Fx)$ .

Idé: För att visa negationen gör vi antagandet  $\forall x (Lx \rightarrow Fx)$  och försöker visa  $\perp$ . För en senare  $\exists E$  antas  $La \& \sim Ka$ , så både  $La$  och  $\sim Ka$ , den förra ger med  $La \rightarrow Fa$  och  $Fa \rightarrow Ka$   $Ka$ , så  $\perp$ .

1	(1)	$\forall x (Fx \rightarrow Kx)$	premiss
2	(2)	$\exists x (Lx \& \sim Kx)$	premiss
3	(3)	$\forall x (Lx \rightarrow Fx)$	antagande
4	(4)	$La \& \sim Ka$	antagande
3	(5)	$La \rightarrow Fa$	3 $\forall E$
4	(6)	$La$	4 $\& E$
3,4	(7)	$Fa$	5,6 $\rightarrow E$
1	(8)	$Fa \rightarrow Ka$	1 $\forall E$
1,3,4	(9)	$Ka$	8,7 $\rightarrow E$
4	(10)	$\sim Ka$	4 $\& E$
1,3,4	(11)	$\perp$	10,9 $\sim E$
1,2,3	(12)	$\perp$	2,4,11 $\exists E$ [a inte i (2),(11),(1),(3)]
1,2	(13)	$\sim \forall x (Lx \rightarrow Fx)$	3,12 $\sim I$

Sentensen på rad 13 beror bara av premisserna på raderna 1 och 2. Saken är klar!